

Opiskelijoiden kokemuksia
opintojen ohjauksen
toimivuudesta Lahden
ammattikorkeakoulun sosiaali-
ja terveysalalla

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaali ja terveysala
Fysioterapian ja Hoitotyön KO
Opinnäytetyö
SYKSY 2016
Béla Gazdag
Laura Savolainen

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	OPINTOJEN OHJAUS AMMATTIKORKEAKOULUSSA	3
2.1	Ammattikorkeakoulutus	3
2.2	Opintojen ohjaus	4
2.3	Elinikäinen oppiminen ja ohjaus	5
2.4	Ammatillinen kasvu	6
3	OPINTOJEN OHJAUKSEN TOIMIVUUS AMMATTIKORKEAKOULUISSA	8
4	OPINTOJEN OHJAUS LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULUSSA	11
4.1	Opintojen ohjaus Lahden ammattikorkeakoulussa sosiaali- ja terveystieteillä	11
4.2	Henkilökohtainen opintosuunnitelma	12
5	MÄÄRÄLLINEN TUTKIMUS	14
6	TAVOITE JA TARKOITUS	15
7	MENETELMÄ JA AINEISTO	16
7.1	Aineiston keruu	16
7.2	Kohderyhmä	16
7.3	Aineiston analyysi	17
8	TULOKSET	18
8.1	Tulokset opintojen aloitusvuoden mukaan	21
8.2	Tulokset koulutusohjelman mukaan	25
9	JOHTOPÄÄTÖKSET	29
10	POHDINTA	30
10.1	Työn vaikuttavuus ja jatkotutkimusehdotukset	33
10.2	Työn eettisyys	34
10.3	Työn toteutus	34
	LÄHTEET	36
	LIITTEET	40

Lahden ammattikorkeakoulu
Fysioterapian ja Hoitotyön koulutusohjelma

GAZDAG, BÉLA:

Opiskelijoiden kokemuksia opintojen ohjauksen toimivuudesta Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalla

SAVOLAINEN, LAURA

Fysioterapian ja hoitotyön koulutusohjelma, 39 sivua, 3 liitesivua

Syksy 2016

TIIVISTELMÄ

Ammattikorkeakoulut ja yliopistot muodostavat korkeakoulujärjestelmän, jonka tavoitteena on luoda perustiedot, -taidot ja valmiudet kehittyä ammatillisesti sekä toimia työelämässä. Laissa on määrätty, että oppilaitoksen on järjestettävä opiskelijalle tarvittavaa opetusta ja ohjausta. Missään laissa tai asetuksessa ei määrätä kuinka ohjaus tulisi suorittaa. Lahden ammattikorkeakoulussa opintojen ohjaus aloitetaan heti opintojen alussa ja se loppuu opiskelijan valmistuessa. Ohjaukseen osallistuvat opinto-ohjaaja, opettajatutor, opiskelijatutorit ja muu henkilökunta osaamisellaan.

Opinnäytetyön tavoitteena oli kerätä tietoa Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalle opintojen ohjauspalveluiden toimivuudesta opiskelijoiden näkökulmasta. Työn tarkoituksena oli antaa Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalle työkaluja kehittää opintojen ohjauspalveluitaan. Kyselyyn osallistui sosiaalialan, hoitotyön ja fysioterapian opiskelijat.

Tulosten pohjalta opintojen ohjaus oli parantunut vähitellen vuosi vuodelta. Myöhemmin aloittaneet olivat tyytyväisempiä ohjaukseen kuin aikaisemmin aloittaneet. Vaikka opintojen ohjaus oli kehittynyt vuosien varrella, eroavaisuuksia opintojen ohjaukseen löytyi koulutusohjelmien välillä. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen kaivattiin vielä parannusta. Tutkimuksen mukaan suurin osa opiskelijoista oli tyytyväisiä saamaansa ohjaukseen ja sen laatuun. Työ on hyvin hyödynnettävissä Lahden ammattikorkeakoulun sisällä ja se antoi hyvän kuvan ohjauksen laadusta sosiaali- ja terveysalalla.

Asiasanat: Ohjauspalvelut, opintojen-ohjaus, henkilökohtainen opintosuunnitelma

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Physiotherapy and Nursing

GAZDAG, BÉLA:

How students from faculty of social
services and healthcare in Lahti
University of Applied Sciences
experience student counseling

SAVOLAINEN, LAURA

Bachelor's Thesis in Physiotherapy and Nursing, 39 pages, 3 attachment
pages

Autumn 2016

ABSTRACT

Universities of Applied Sciences and Universities together make an academical system in Finland. Their aim is to give basic knowledge and skills for students to develop professionally during studies and for work after graduation. The Finnish law says that every learning institution must arrange teaching and study guidance for the students. Still there is no law about how the study guidance must be organized in schools. Lahti University of Applied Sciences' study guidance starts at the beginning of the studies and ends when the student graduates from the school. Student counselor, tutor teacher, student tutors and other members of the school are part of the study guidance by giving their own expertise.

The aim of this thesis was to collect information about how study guidance and student counseling works in Lahti University of Applied Sciences from social services and healthcare students point of view. The purpose of this work was to give tools for Lahti University of Applied Sciences' faculty of social services and healthcare to develop their study guidance and student counseling. The survey was conducted among social services, nursing and physiotherapy students.

Based on the survey results study guidance has got better little by little over the years. Students who started their studies later were more satisfied to the guidance than students who started earlier. Even though study guidance has improved over the years, there were differences between studying programmes. Personal study planning and updating it were subjects that students were least satisfied. Based on the survey most of the students were satisfied to the quality of the study guidance. This work was useful for Lahti University of Applied Sciences and it gave a good overall picture of the quality of study guidance in faculty of social services and healthcare.

Key words: Guidance services, study guidance, personal study planning

1 JOHDANTO

Laadullinen opetus ja oppimisen ohjaus mahdollistavat opiskelijalla parhaan mahdollisen oppimisen. Ohjauksella varmistetaan, että opiskelija tietää tutkintonsa, opintokokonaisuudet ja siihen liittyvät valinnan mahdollisuudet. Tällä mahdollistetaan omien tavoitteiden asettaminen ja niissä pysyminen, oman opiskelun arviointi ja aikaisempien opintojen hyödyntäminen. Koko opiskelijan opintojen ajan häntä ohjaavat opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja tai opettajatutor ja kaikki opettavat opettajat. Tarvittaessa ohjaukseen osallistuu myös muu henkilöstö tai ulkopuolinen asiantuntija. (Toikka & Mustonen 2011, 138-141.)

Opintojen ohjauksen koetaan tukevan toimivaa koulujärjestelmää ja opintojen ohjausta. Opiskelijan ohjausta pidetään sen yhtenä kulmakivistä. Hyvällä ohjauksella ehkäistään opintojen keskeyttämisen mahdollisuutta ja etsitään jokaiselle opiskelijalle yksilölliset ratkaisutavat suorittaa opinnot. (Pirttiniemi 2011, 26.)

Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelijalla on oikeus kehittyä ja oppia ammatillisesti. Kokonaisvaltaisella ohjauksella tuetaan tätä prosessia koko opiskeluiden ajan. Lahden ammattikorkeakoulussa ohjaus kestää koko opintojen ajan, ja sen tehtävänä on antaa pedagogista tukea opiskelijalle. Ohjausta toteutetaan opettaja- ja oppilastutoroinnin avulla. Tutorointi ymmärretään oppilaan ja opettajan välisenä yhteistyönä. Lahden ammattikorkeakoulun ohjauksen tavoite on opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen ja opiskelijataitojen parantaminen. (Lahden ammattikorkeakoulu 2015.)

Opinnäytetyön tavoite oli kartoittaa opiskelijapalveluiden toimivuutta Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalla opiskelijoiden näkökulmasta. Lahden ammattikorkeakoulu oli opinnäytetyön tilaaja. Tutkimus tehtiin määrällisenä tutkimuksena hoitotyön-, sosiaalialan-, ja fysioterapian opiskelijoille. Tulokset antoivat tietoa, kuinka opiskelijapalvelut toimivat sosiaali- ja terveysalalla Lahden ammattikorkeakoulussa. Opinnäytetyön tarkoituksena oli antaa suuntaa,

mihin opiskelijapalveluita pitäisi tulevaisuudessa lähteä kehittämään.

2 OPINTOJEN OHJAUS AMMATTIKORKEAKOULUSSA

2.1 Ammattikorkeakoulutus

Suomessa ammattikorkeakoulut ja yliopistot muodostavat korkeakoulujärjestelmän. Ammattikorkeakoulun tehtävistä, organisaatiosta, tutkinnoista, opiskelijoista, henkilöstöstä ja rahoituksesta on säädetty laissa. Ammattikorkeakouluissa järjestetään monialaista koulutusta ja siellä on mahdollista opiskella ammattikorkeakoulututkintoa, ylempää ammattikorkeakoulututkintoa, ammatillista opettajakoulutusta, erikoistumiskoulutusta, täydennyskoulutusta ja eri tutkinnon osia sisältäviä koulutuksia. Ammattikorkeakouluopetukseen kuuluu perus- ja ammattiopintojen lisäksi myös vapaasti valittavia opintoja, harjoittelua, jonka tarkoituksena on edistää ammattitaitoa ja opinnäytetyö opintojen loppupuolella. Tavoitteena on luoda opiskelijalle perustiedot ja -taidot ja valmiudet kehittyä ammatillisesti sekä toimia työelämässä omaan alaan kuuluvissa tehtävissä. Opiskelijan tulee osata viestintä- ja kielitaito oman alan tehtäviin ja hänellä pitää olla edellytykset elinikäiseen oppimiseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015.)

Ammattikorkeakoululaissa on säädetty nämä edellä mainitut ammattikorkeakoulun tehtävät ja tavoitteet. Ammattikorkeakouluilla on tutkimuksen ja opetuksen vapaus. Koulutuksen ja opetuksen järjestämiseen liittyviä säädöksiä ja määräyksiä on kuitenkin noudatettava. Ammattikorkeakouluissa opetuksen tulee olla julkista.

Ammattikorkeakouluun opiskelijaksi voidaan ottaa henkilö, joka on suorittanut: lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon, vähintään kolmevuotisen ammatillisen koulutuksen tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammatillisen aikuiskoulutuksen, ulkomaisen koulutuksen, joka antaa kelpoisuuden ammattikorkeakouluopintoihin.

(Ammattikorkeakoululaki 932/2014, § 4.)

Korkeakouluopiskelu saattaa luoda kokonaan uudenlaisen haasteen aloittavalle opiskelijalle. Opiskelijan täytyy ymmärtää korkeakouluopiskelun olevan tavoitteellista ja suunnitelmallista oppimista, jossa on hahmotettava

suuria kokonaisuuksia. Korkeakoulussa vaaditaan enemmän itsenäistä otetta, kun taas lukiossa on monesti totuttu opettajajohtoiseen opiskeluun. Itsenäinen opiskelu voi asettaa haastetta opiskelijalle, sillä odotukset opiskelusta, sen sisällöstä ja uudesta elämäntilanteesta tuovat mukanaan työmäärän, joka voi yllättää suuresti. (Aarnio 2010, 164–165; Nevgi, Lindblom-Yllänne 2009, 138–139.)

2.2 Opintojen ohjaus

Opintojen ohjauksen päätavoite on sujuvan opiskelun varmistuminen, asiantuntijuuden kehittyminen ja ammatillisen suuntautumisen tukeminen. Kun ohjaus onnistuu, on opiskelija motivoitunut ja aktiivinen toimija. Muita ohjauksen tavoitteita ovat:

- opiskelijalla on päämääriä ja hän työskentelee saavuttaakseen ne
- opiskelija opiskelee tavoitteellisesti
- opiskelija tunnistaa oman ohjauksen tarpeensa ja hakeutuu tarvittaessa ohjauspalveluiden puoleen
- opiskelija kehittää osumistaan aiemmin opitun osaamisen pohjalta
- opiskelijasta tulee vastuullinen ja hänen kriittinen ajattelunsa kehittyy
- opiskelija tunnistaa opiskelua hidastavat ja vaikeuttavat tekijät, niiden pohjalta kehittää opiskelumenetelmiä
- opiskelija pitää realistisina vaihtoehtoina opiskelua ja työelämää ulkomailla ja yrittäjyyttä (Lerikkanen 2013, 11.)

Opintojen ohjauksella tuetaan opiskelijan omaa päätöksentekotaitoa ja sen avulla etsitään jokaiselle opiskelijalla sopivia toimintamalleja. Opiskelijan tulee itse tehdä omat valintansa koskien koulutusta ja uraa ja ottaa niistä vastuu. Ohjauksen pitää olla vuorovaikutteista ja refleктоivaa eikä pelkästään tiedollista. Ohjausta tulee toteuttaa eri välineitä käyttäen. (Toikka & Mustonen 2011, 139; Kujala 2011)

Ammattikorkeakoululaki velvoittaa oppilaitosta järjestämään opiskelijalle tarvittavaa opetusta ja ohjausta, jotta kokopäiväopiskelija voi suorittaa

opinnot tavoitteellisessa suorittamisajassa. Mikään laki tai asetus ei kuitenkaan määrää millä tavalla ohjaus tulisi suorittaa, eikä esimerkiksi opinto-ohjaajan pakollisuus ammattikorkeakoulussa ole laissa säädetty. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014, §14; Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 352/2003.)

Opintojen ohjaukseen ammattikorkeakoulussa osallistuvat opinto-ohjaaja, ryhmäohjaaja tai opettajatutor ja kaikki opettajat. Opinto-ohjaajan tehtävänä on ottaa vastuu opintojen ohjauksesta, ohjaussuunnitelman toteutumisesta, koordinoida ohjaustoimintaa ja arvioida sen toteutumista. Jotta vastavuoroisuus ohjaustilanteissa onnistuisi, on ohjaajan oltava läsnä, luotettava ja omata hyvät kuuntelutaidot. (Toikka & Mustonen 2011, 140 - 141.) Opettajatutor on opiskelijan lähin yhteyshenkilö koulussa, ja jokaisella opiskelijalla on nimetty opettajatutor. Tutorin kanssa opiskelija yleisesti suunnittelee opintojen etenemistä ja hoitaa tiedon kulun koulun ja opiskelijan välillä. Oppimisen ohjaaminen on tutorin tärkein tehtävä. Hän seuraa aktiivisesti opiskelijan ja koko ryhmänsä työskentelyä, eikä jää vain sivusta katsojaksi. Opettajatutorin rooli vaihtelee ryhmän tarpeista ja opiskelijasta riippuen. Opettajatutorin rooliin vaikuttaa myös opettajan oma persoonallisuus. Opintojen ohjaajan lisäksi opettajatutorin vastuuseen kuuluu myös ohjata opiskelija tarvittaessa asiantuntijaohjaukseen ja -apuun. (Härkönen 2003, 9 – 11; Poikela 2003, 79.)

2.3 Elinikäinen oppiminen ja ohjaus

Ammattikorkeakoululaissa on määrätty, että ammattikorkeakoulun tulee edistää omilla toimillaan elinikäistä oppimista (Ammattikorkeakoululaki 932/2014, 4 §).

Elinikäisessä ohjauksessa tärkeimmäksi tavoitteeksi muodostuu oppimistaitojen kehittäminen. Muita tavoitteita ovat oppimisvaikeuksissa auttaminen ja työelämävalmiuksien kehittäminen. Tämä on

perusopetuksen vuonna 2009 hyväksytyissä laatukriteereissä ilmi tuleva asia. (Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä 2011, 9.) Ohjauksellisia toimia käytetään hyväksi jokaisessa elämäntilanteessa. Niiden avulla tunnistetaan kyvyt, kiinnostukset ja osaaminen. Ne myös auttavat tekemään työuraan tai koulutukseen vaikuttavia päätöksiä ja hallitsemaan omia suuntautumisia niin opiskeluissa kuin työelämässä. (Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä 2011, 10.)

2.4 Ammatillinen kasvu

Ammatillinen kasvu luo pohjan elinikäiselle oppimiselle, prosessille joka kestää läpi elämän. Siihen kuuluu oman alan tietämyksen vahvistaminen ja tiedon hallitseminen siten, että henkilö pystyy itsenäisesti luomaan ratkaisut ongelmatilanteissa. Tämä on osa prosessin tarkoitusta. Itsenäinen työskentely, vastuuntunto, kriittinen arviointi ja muut työelämätaidot kehittyvät prosessin myötä. Ammatillisessa kasvussa yksilö pyrkii tietoisesti oppimaan uutta ja kehittymään ammattinsa osaajana. Asioiden syvällinen ymmärtäminen, kuten syy-seuraus suhteet, ja kasvu noviisista mestariksi vaativat toimintavalmiuksien kehittymistä ja persoonan kasvua. (Ruohotie 2006; Haavisto ym. 2013, 11 mukaan.)

Ammattikasvatuksessa voidaan nähdä kaksi päätehtävää Helakorven (2010, 32, 37) mukaan. Nämä päätehtävät ovat: yksilön persoonallisuuden pohjalle rakentuva osaamisen ja kasvun kehittäminen sekä kasvatus ja sosiaalistaminen työelämään ja työyhteisöihin. Ammattikasvatuksessa onkin kysymys ihmisen kasvusta ammattiin, eikä se tapahdu vain yksilötasolla vaan koskettaa kaikkia työyhteisöön kuuluvia. Ammatillisen kasvun myötä opiskelija alkaa muodostamaan ja kehittää ammatti-identiteettiä. Ammatti-identiteetti on sisäinen tapahtuma. Sen kehitys tapahtuu ajan kuluessa ja yleensä se edellyttää:

1. työelämän ja työyhteisön jäsenyyttä
2. työtehtävin tiedollista ja taidollista hallintaa
3. eettisten periaatteiden ja ammatissa vallitsevien ihanteiden noudattamista. (Santala 2008, 81.)

Ammatillisen kasvun kautta opiskelijan on tarkoitus hankkia tietoja ja taitoja opiskelun ja elämänuran myötä. Hankituilla tiedoilla ja taidoilla opiskelija pystyy vastaamaan jatkuvasti muuttuviin ammattitaitovaatimuksiin. Ammatillinen kasvu jaetaan joskus kolmeen erilaiseen vaiheeseen, jotka ovat: 1) ammatinvalintaan, 2) ammattiin kasvamiseen ja 3) ammatissa kehittymiseen. Opiskelijalta ammatillinen kasvu vaatii itsensä kehittämistä, tarvetta oppia uutta ja oppimisen arvostamista. (Janhonen & Vanhanen-Nuutinen 2005, 57.)

3 OPINTOJEN OHJAUKSEN TOIMIVUUS AMMATTIKORKEAKOULUISSA

Federation of Universities of Applied Sciences (FUAS 2015, 9- 10, 13) opiskelijahyvinvointikyselyssä tarkastellaan opiskeluhyvinvointia tukevia asioita. Federation of Universities of Applied Sciences liittoumaan kuuluvat Lahden ammattikorkeakoulu, Hämeen ammattikorkeakoulu ja Laurea ammattikorkeakoulun muodostama strateginen liittouma. Kyselyssä huonoimmat arvioinnit annettiin seuraaville väittämille:

Ammattikorkeakouluni tiedotus on toimivaa, opintojen ohjaus on riittävää ja opiskelijatutorin tuki on riittävä. Opiskelemiseen ja sen järjestämiseen liittyvissä tekijöissä on hyvinvointikyselyn mukaan parannettavaa.

Opiskelijat kokevat mm. korkeakoulun toiminnan ja tiedotuksen, opiskelujärjestelyiden ja tuen puutteen opiskeluhyvinvointia heikentävinä tekijöinä. Jäsenkorkeakoulujen palautteiden välillä ei ollut merkittävää eroa, joten tuloksia voidaan peilata suoraan Lahden ammattikorkeakoulun opintojen ohjaukseen. Myös hyvinvointikyselyn avoimessa kysymyksessä tiedusteltiin opiskelijoiden tuen tarpeesta heidän omien opiskelutaitojen kehittämiseen. Henkilökohtaisen tuen tai ohjauksen lisääminen, mm. opintojen ohjaus, tukikeskustelut ja opintojen suunnittelun taidot saivat eniten mainintoja.

Kuntun ja Pesosen (2012,1, 76–78, 91) tutkimuksessa kartoitettiin laaja-alaisesti korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia. Kohderyhmänä toimivat alle 35-vuotiaat ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijat. Vastauksia saatiin 4409 kappaletta ja kysely suoritettiin vuonna 2012. Tutkimuksessa otettiin huomioon sosiaalinen, psyykinen ja fyysinen terveydentila ja mielipiteitä palveluiden laadusta ja terveystalveluista. Lisäksi tutkimuksessa tutkittiin opiskelukykyyn liittyviä tekijöitä, kuten opiskelua, toimeentuloa ja sosiaalisia suhteita. Tutkimuksesta vain opintojen sujuminen ja ohjaus osa- alueet on otettu opinnäytetyössä huomioon. Terveystutkimuksessa kysyttiin opiskelijoiden mielipidettä opintojen ohjauksen riittävydestä. Eniten vastauksia saivat väittämät: ohjaus on kohtuullista/ vaihtelevaa ja jonkin verran vajavaista. Vain pieni osa opiskelijoista piti ohjausta täysin riittämättömänä.

Rantasen (2015, 66) tekemässä kasvatustieteiden pro gradu -tutkielmassa aineistona toimi Turun ammattikorkeakoulussa syksyllä 2012 toteutettu kysely, johon vastasi 3125 opiskelijaa. Tutkimuksessa opiskelijat kehuivat opettajatutorointia ja opinto-ohjausta ja kokivat, että opintojen nopeuttamiseen voidaan vaikuttaa hyvällä ohjauksella. Osa opiskelijoista koki henkilökohtaisen opintosuunnitelman nopeuttaneen heidän opintojaan. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman avulla opiskelija kykenee seuraamaan tarkasti omaa edistymistään. Tutkimuksessa henkilökohtaisen opintosuunnitelma sai myös kritiikkiä, opiskelijat olivat sitä mieltä, että henkilökohtaisen opintosuunnitelman ohjaamiseen tulisi panostaa enemmän. Opiskelijat myös kaipasivat lisää henkilökohtaista ohjausta opinnäytetyöprosessin kanssa, enemmän säännöllisiä tapaamisia ja enemmän tiedotusta vapaasti valittavista opinnoista, opintojaksovalinnoista ja muiden koulutusohjelmien tarjonnasta. Yleinen tiedonkulku koulun ja opiskelijan välillä oli joskus sekavaa ja hidasta.

Tampereen ammattikorkeakoulun opintojen ohjausta ja aloitusta koskevassa kyselyyn vastasi 682 opiskelijaa vuonna 2009. Lähes puolet vastaajista piti opinto-ohjausta riittävänä ja vajaa kolmannes olisi toivonut sitä vielä enemmän (Mustonen 2010, 117). Kaliman (2011, 97, 101) tutkimuksessa saatiin samankaltaisia vastauksia kuin Tampereen ammattikorkeakoulun opintojen ohjaukseen liittyvässä tutkimuksessa. Kaliman teettämässä tutkimuksessa oppimisen ohjauksen opiskelijat kokivat hyväksi (4) kun taas opettajatutoreiden, vastuuolettajien ja luokanvalvojien ja opintososiaalisten asioiden ohjaus sai astetta huonomman arvion (3). Kehitettäväksi asioiksi nousivat henkilökohtauksen opintosuunnitelman ohjaus, uraohjaus ja henkilökohtaisiin asioihin liittyvä ohjaus. Eniten opintojen ohjausta kaivattiin henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan, henkilökohtaisiin asioihin, oppimiseen liittyvään ohjaukseen ja urasuunnitteluun Helsingin ammattikorkeakoulussa saivat tutkimuksen mukaan sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat. Myös Tampereen ammattikorkeakoulun tutkimuksessa opiskelijoista kaksi kolmasosaa koki tarvitsevänsä ohjausta opintojen suunnitteluun. (Mustonen 2010, 117) Kaliman tutkimukseen vastanneista opiskelijoista vain 14,7 prosenttia piti

henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekemisen ohjausta riittävänä, kun taas riittämättömänä sitä piti yli puolet. Uraohjausta täysin riittävänä piti vain kymmenesosa opiskelijoista ja henkilökohtaisten asioiden ohjaukseen oli tyytyväisiä neljännes.

Liimataisen ym. (2011, 57–58) mukaan ohjaus ammattikorkeakoulussa kohdistuu useimmiten opinnäytetyön ohjaamiseen, henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaa laadintaan ja asioihin koskien opintosuorituksia. Tutkimus tehtiin vuonna 2009 ja siihen osallistui 734 korkeakouluopiskelijaa, seitsemästä koulusta (Oulun yliopisto, Diakonia-ammattikorkeakoulun Oulun yksikkö, Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto, Rovaniemen ammattikorkeakoulu, Vaasan ammattikorkeakoulu ja Vaasan yliopisto). Opiskelijat kaipaisivat tutkimuksen mukaan lisää uraohjausta ja tukea koko opinnäytetyöprosessin ajan. Tutkimuksesta käy esille, että enemmistö on tyytyväisiä saamaansa ohjaukseen ja opettajat ovat helposti lähestyttäviä. Noin puolet opiskelijoista kokee myös saavansa ohjausta tarvittaessa. Opiskelijat toivoisivat opettajilta yksilöllisen ohjauksen lisäämistä. Ammattikorkeakouluopiskelijat tietävät ketkä ovat heidän tutoreitaan ja ohjaajiaan.

4 OPINTOJEN OHJAUS LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Opintojen ohjauksessa Lahden ammattikorkeakoulu keskittyy pedagogisen ja muun tarvittavan tuen antamiseen opiskelijalle.

Ohjauksella pyritään parantamaan opiskelutaitoja ja samalla tukea opiskelijan hyvinvointia. Ohjaus aloitetaan opintojen alussa ja se kestää aina valmistumiseen asti. Tällä pyritään tehokkaaseen opiskeluprosessiin ja nopeaan valmistumisaikaan. Lisäksi ohjauksen tavoite on tukea opiskelijaa löytämään oma urapolkunsu ja näin kasvamaan ammatilliseksi asiantuntijaksi. Ohjausprosessissa on tavoitteena tukea erilaisia oppijoita ja painottaa elinikäistä ohjausta. (Lahden ammattikorkeakoulu 2012, 9)

Ohjauksesta on tehty nelivaiheinen kokonaisuus. Sen osat ovat

1. perehdytys ja ryhmytys
2. henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatiminen jossa luodaan suunnitelma opinnoille
3. opintojen etenemisen aktiivinen seuraaminen, jotta opiskelija valmistuu määräajassa
4. valmistuminen, jolloin jokaisella opiskelijalla tulisi olla käsitys työuran hahmottamisesta ja omista vahvuuksista.

Lahden ammattikorkeakoulussa ohjaukseen osallistuvat opettajatutorit, opiskelijatutorit ja koko muu henkilökunta, kukin omalla osaamisellaan. (Lahden ammattikorkeakoulu 2012, 9.)

4.1 Opintojen ohjaus Lahden ammattikorkeakoulussa sosiaali- ja terveysalalla

Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalla ohjauksesta vastaavat: opettajatutor, opinto-ohjaaja, opettajat, opintosihteeri/opintotoimisto ja opiskelijatutorit. Opettajatutorin tarkoitus on

järjestää opiskelijoille henkilökohtaisia keskusteluaikoja ja tutorin tehtäviin kuuluu päivittää henkilökohtaista opintosuunnitelmaa yhdessä opiskelijan kanssa keskustelun aikana. Opettajatutor tapaa myös omaa opiskelijaryhmäänsä tietyin väliajoin. (Kempe-Hakkarainen, Ivanoff-Lahtela & Mukka 2013.)

Opinto- ohjaajan tehtävänä on koordinoida ohjaustoiminnan kokonaisuutta, auttaa opiskelijatutoreita vaikeissa tilanteissa ja tarjota opinto-ohjaajan tapaamisaikoja. Opintojen ohjaajan toimiin kuuluu myös uraohjaus ja tarvittaessa opiskelijoiden ohjaus erilaisiin tukipalveluihin. Opintojen ohjaajan tehtävien tarkoitus on luoda opiskelijoille yhdenvertaiset opiskelumahdollisuudet. (Kempe-Hakkarainen ym. 2013.)

Opintotoimiston tarkoituksena on antaa ohjausta ja neuvontaa opintoasioihin liittyen. Yleisesti opintotoimisto hoitaa opintosuoritusasiat ja opiskelijoiden osaamisen tunnustamisen. Opintotoimiston tehtävänä on antaa ohjeistusta valmistumiseen liittyvissä käytännön asioissa ja opintotoimiston tehtävä on myös tiedottaa opiskelijoita. Opintotoimistossa työskentelevät opintosihteerit osallistuvat omalta osaltaan opiskelijavalintoihin ja päivittävät koulutustiedot erilaisiin oppaisiin, tietokantoihin ja tiedotussivustoille. Opintosihteerien tehtävänä on tuottaa tilastotietoja opintojen ohjauksen käyttöön. (Kempe-Hakkarainen ym. 2013.)

4.2 Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) tehdään opiskelijan ja opettajan välillä, jossa otetaan huomioon opetussuunnitelman tavoitteet ja opiskelijan omat tavoitteet. Opetussuunnitelmalla tarkoitetaan koulutuksen järjestäjän laatimaa ja hyväksymää asiakirjaa, jossa on yhteinen osa ja tutkintokohtainen osa. Tutkintokohtaisten osien pohjalta laaditaan henkilökohtaiset opiskelusuunnitelmat. Se on väline, jonka avulla ohjataan ja tuetaan opiskelijan ammatillista ja persoonallista kasvua. Yhtenä tärkeänä tavoitteena koskien henkilökohtaista opintosuunnitelmaa

pidetään itsenäistä päätöksentekoa. Opiskelijalla taataan mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin. (Hätönen 2006, 21-22, 124)

Opiskelija ja opettaja laativat henkilökohtaisen opintosuunnitelman ensimmäisen kerran jo heti opiskeluiden alkuvaiheessa. Henkilökohtaista opintosuunnitelmaa tehtäessä kartoitetaan ensin opiskelijan taustat, mahdolliset aikaisemmat opinnot, oppimisvalmiudet ja mahdolliset oppimisvaikeudet. Alkuvaiheessa opintoja opiskelijat tarvitsevat henkilökohtaista ohjausta. Tällä alkuvaiheen ohjauksella autetaan opiskelijoita asettamaan tavoitteita opiskelulle ja arvioimaan kehitystään. Tarkoituksena on opiskeluiden edetessä täydentää ja tarkentaa henkilökohtaista opintosuunnitelmaa. (Hätönen 2006, 124)

5 MÄÄRÄLLINEN TUTKIMUS

Määrällistä tutkimusta käytetään paljon sosiaalitieteissä ja sen pohjalla on realistinen ontologia. Tämän pohjan mukaan objektiivisesti todetut asiat muodostavat todellisuuden. Määrällisen tutkimuksen keskeisiä piirteitä ovat: käsitteiden määrittely, aiempien teorioiden hyväksikäyttö, hypoteesien esittäminen, aineiston keruun tarkka suunnitelma, aineiston kerääminen siten, että se on muutettavissa tilastolliseen muotoon ja havaintoaineiston perusteella tehdyt päätelmät. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 135–136.)

Määrällisen tutkimuksen tarkoituksen on kerätä strukturoitua tietoa tietyltä ihmisryhmältä. Saadun tiedon pohjalta kuvaillaan tai vertaillaan ilmiötä. Nämä ovat määrällisen tutkimuksen ominaispiirteitä, niiden täytyessä päädytään tekemään määrällinen tutkimus. (Hirsjärvi ym. 2007, 130–131.) Tutkimuksen tekoon valittiin kvantitatiivinen tekotapa näiden esitettyjen periaatteiden perusteella.

Kuvailevan tutkimuksen tuloksissa esitetään tarkasti tutkittavan ilmiön kiintoisimmat piirteet. Tulosten pohjalta lukija ja tutkija muodostavat itse oman käsityksensä syy- ja seuraussuhteista. Tyypillinen tiedonkeruumenetelmä kuvailevassa tutkimuksessa on strukturoitu kyselylomake. (Vilkkä 2007, 20.)

6 TAVOITE JA TARKOITUS

Opinnäytetyön tavoitteena oli kerätä tietoa Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalle opintojen ohjauspalveluiden toimivuudesta opiskelijoiden näkökulmasta. Ohjauspalvelut rajattiin koskemaan opinto-ohjaajia, opettajatutoreita ja opintotoimistoa.

Työn tarkoituksena oli antaa Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalle työkaluja muuttaa ja kehittää opintojen ohjauspalveluita tarvittavaan suuntaan. Työtä voivat käyttää hyödyksi myös muut ammattikorkeakoulut suunnitellessaan ja kehittäessään omia opintojensa ohjauspalveluita.

Tutkimuskysymykset ovat:

- ✓ Miten opiskelijat kokevat opintojen ohjauksen toimivan Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalla?
- ✓ Miten hyvin ohjaus-palvelut ovat saatavilla ja ovatko ne riittäviä?
- ✓ Onko ohjauksessa eroja koulutusohjelmien ja opintojen aloittamisvuoden välillä?

7 MENETELMÄ JA AINEISTO

7.1 Aineiston keruu

Tutkimukselle haettiin tutkimuslupa (LIITE 1). Aineisto kerättiin strukturoidulle kyselylomakkeelle (LIITE 2). Kyselylomake standardoitiin, eli kaikilta vastaajilta kysyttiin samat kysymykset samassa järjestyksessä (Vilkka 2007, 28). Kyselylomake säästi aikaa ja sen avulla oli mahdollista saavuttaa suuri otanta. Lomakkeen huolellisella suunnittelulla tulokset on helppo kerätä tilastoitavaan muotoon tietokoneelle (Hirsjärvi ym. 2007, 195). Kyselylomakkeessa oli heikkouksiakin. Oli vaikea tietää kuinka tosissaan vastaajat ovat täyttäessään lomaketta. Lisäksi vastaajien tietämyksestä liittyen kysyttävään aiheeseen ei voida olla varmoja. Kyselylomakkeen kysymykset saattavat olla myös vastaajien mielestä vaikeita ja näin ollen väärinkäsityksiä on vaikea kontrolloida. Laajaa otantaa tavoitellessa vastaajien kato voi käydä suureksi. (Hirsjärvi ym. 2007, 195.) Kyselylomakkeelle kerättiin tietoa sekä verkosta Google Forms ohjelman avulla, että paperisella lomakkeella. Verkossa kysely oli auki 6.11.2015-14.1.2016. Verkon kyselylomakkeesta tiedotimme Facebookin suljettujen ryhmien kautta.

Paperisella lomakkeella kerätty tieto saatiin viideltä ryhmältä, jotka täyttivät kyselylomakkeen oppitunnin aikana. Tällä tavalla aineistoa kerättiin 6.11.2015, 9.11.2015 ja 10.11.2015. Ryhmät valikoitiin heidän lukujärjestyksensä mukaan. Tapaamisista ryhmien kanssa oli sovittu etukäteen opettajan kanssa, jolloin varmistuttiin, että valitulla ryhmällä oli opetusta lukujärjestykseen merkittynä aikana.

7.2 Kohderyhmä

Tutkimuskysymykset suunnattiin Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkintoon johtavan nuorten koulutuksen opiskelijoille. Tämänkaltaista tutkimusta ei oltu aiemmin suoritettu Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden osastolla, joten kohdejoukko haluttiin rajata koskemaan vain nuorten tutkintoon johtavaan koulutukseen.

Kohderyhmään kuului sosionomi, hoitotyön ja fysioterapian koulutusohjelmat. Vastanneita oli vuonna 2012 aloittaneita fysioterapeutti- ja sosionomiopiskelijoita, vuonna 2013 aloittaneita fysioterapeutti-, sairaanhoitaja- ja sosionomiopiskelijoita, vuonna 2014 aloittaneita fysioterapeutti, sairaanhoitaja- ja sosionomiopiskelijoita ja vuonna 2015 aloittaneita fysioterapeutti-, sairaanhoitaja- ja sosionomiopiskelijoita. Tuloksia haluttiin saada kaikista eri koulutusohjelmista, jotta tuloksia pystyttiin vertaamaan koulutusohjelmien välillä.

7.3 Aineiston analyysi

Vastaukset silmäiltiin läpi, jotta selkeästi huolimattomasti täytetyt lomakkeet voitiin karsia pois. Huolimaton lomake olisi ollut esimerkiksi tyhjä lomake tai että kaikki vastaukset olisi merkitty samaan sarakkeeseen. Yhtään tällaista lomaketta ei ollut.

Aineistoa käsiteltäessä tulokset vietiin yksi kerrallaan Microsoftin Excel ohjelmaan. Vastaukset taulukoitiin allekkain samassa järjestyksessä, kuin kyselylomakkeen kysymykset olivat.

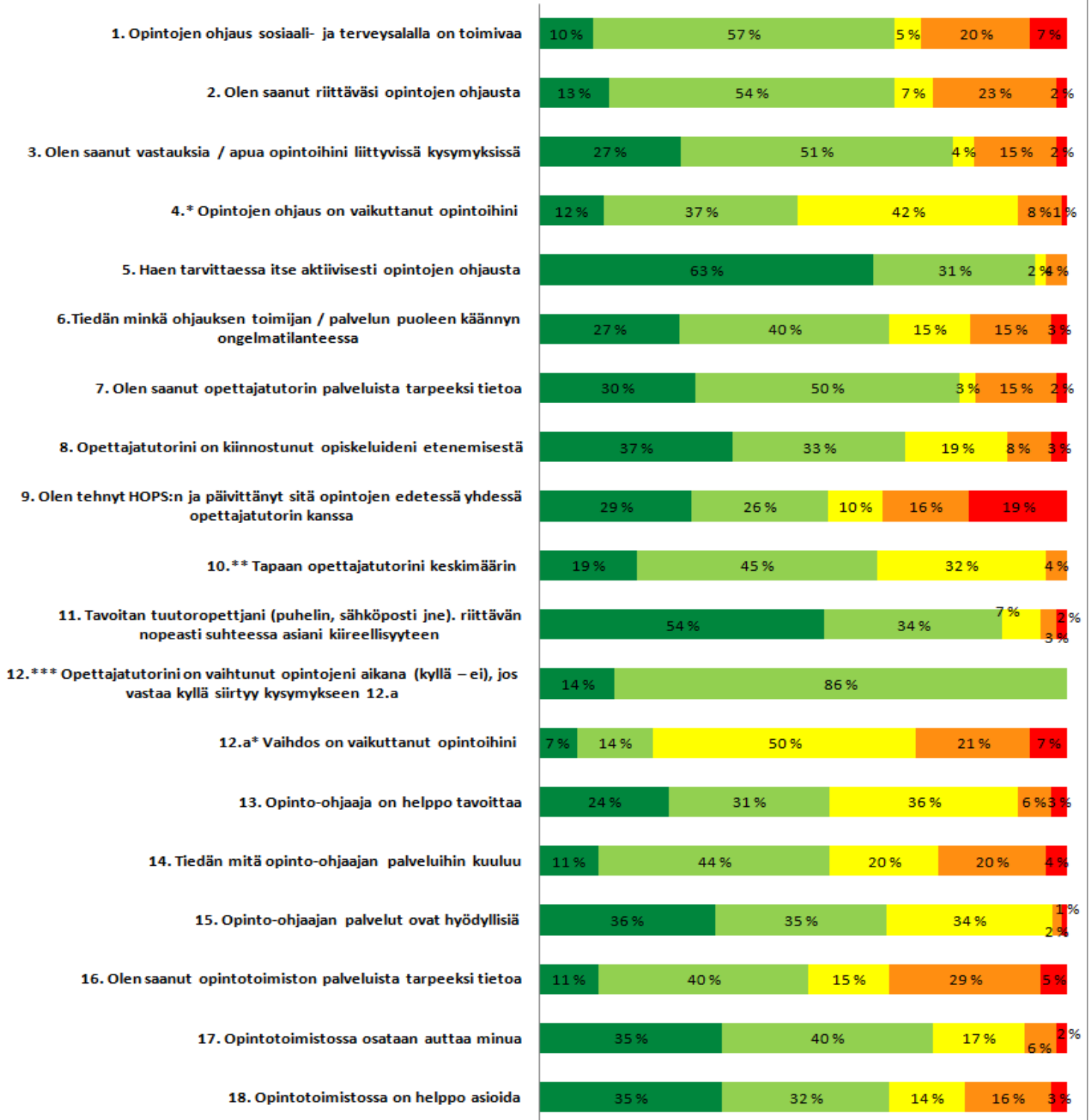
Tulosten analysoinnissa tarkasteltiin koko otoksen lisäksi koulutusohjelmakohtaisia ja aloitusvuosikohtaisia eroavaisuuksia. Haluttiin selvittää kokevatko fysioterapeutti, sosionomi tai sairaanhoitaja opiskelijat opintojen ohjauksen erilaisena. Lisäksi haluttiin selvittää, vaikuttiko opintojen aloitusvuosi opiskelijoiden kokemaan opintojen ohjaukseen. Aloitusvuodet jaettiin seuraavan laisesti: opintonsa vuonna 2013 ja aiemmin aloittaneet, opintonsa vuonna 2014 aloittaneet ja opintonsa vuonna 2015 aloittaneet.

8 TULOKSET

Tutkimukseen vastasi yhteensä 98 opiskelijaa, joista 54 vastasi paperiselle kyselylomakkeelle ja verkossa vastasi 44 henkilöä. Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden osastolla opiskeli tutkimuksen tekohetkellä 910 opiskelijaa nuorten ammattiin johtavan koulutuksen puolella (Vipunen, 2016). Vastausprosentti oli näin ollen 10,76%. Kohderyhmä jäi aiottua kahtasataa (200) pienemmäksi. Vastaajista hoitotyön opiskelijoita oli 15 henkilöä, sosionomiopiskelijoita 50 fysioterapian opiskelijoita 33. Vastaajista 16 oli aloittanut opintonsa vuonna 2013 tai aiemmin, 24 oli aloittanut vuonna 2014 ja 58 oli aloittanut vuonna 2015.

Kaikkien vastanneiden tulokset

- täysin samaa mieltä, *) todella positiivisesti, **) 0-2kk välein, ***) kyllä
- jonkin verran samaa mieltä, *) jonkin verran positiivisesti, **) 3-6kk välein, ***) ei
- en osaa sanoa, *) ei ole vaikuttanut, **) 6-12kk välein
- jonkin verran eri mieltä, *) jonkin verran negatiivisesti, **) en tapa opettajatutoriani
- täysin eri mieltä, *) todella negatiivisesti

KUVIO 1. Kaikkien vastanneiden tulokset. Yhdellä tai useammalla tähdellä merkityissä väittämässä värien tarkoitus on eri, kuin ilman tähteä olevissa väittämässä

Opintojen ohjaus oli vastaajien mielestä pääosin toimivaa jokaisella osa-alueella. Vain kahdessa väittämässä (9 ja 16) yli kolmannes oli eri mieltä. Selkeästi tuloksista nousi esiin, että sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat hakevat aktiivisesti ohjausta tarvittaessa. Tuloksia tarkastellessa huomasi, että palvelut itsessään olivat hyviä ja toimivia, mutta palvelujen tiedottamisessa ja opiskelijoiden tietoisuuden lisäämisessä olisi parannettavaa. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman aktiivinen seuraaminen ja aktiivinen päivittämien jakoi vastaajien mielipiteitä eniten (KUVIO 1.)

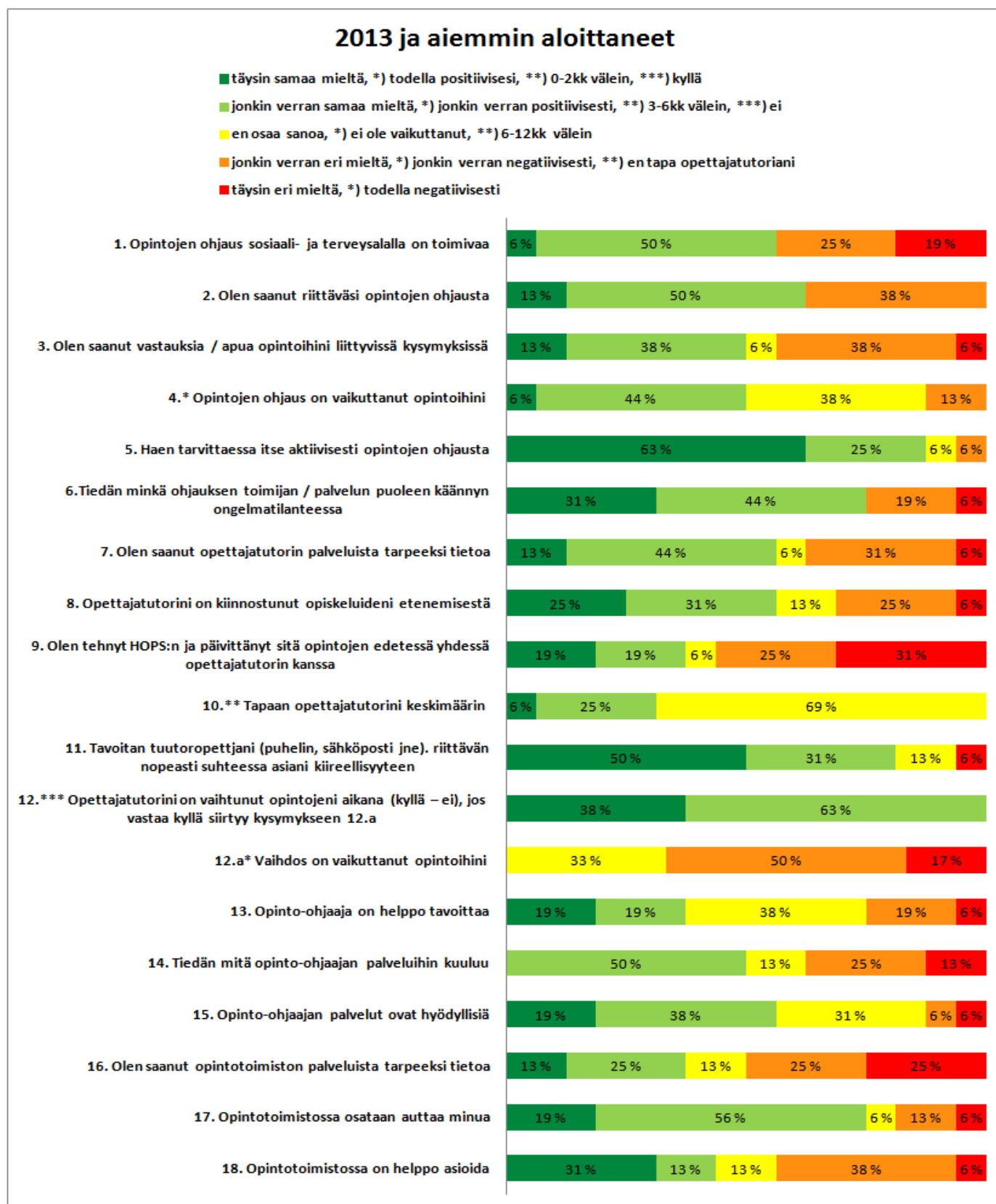
Opintojen ohjaus sai paljon kiitosta, sillä jokaisessa väittämässä yli puolet opiskelijoista oli täysin tai ainakin jonkin verran samaa mieltä. Kuitenkin opintojen ohjauksen toimivuudesta yli neljännes koki, ettei se jollain tasolla ole toimivaa. Opiskelijoiden mielestä opettajatutorin tavoitettavuus oli opintojen ohjauksessa parhaiten toimiva yksittäinen osa-alue. (KUVIO 1.)

Opintotoimiston palvelut koettiin toimiviksi, mutta niistä voisi tiedottaa paremmin. Opinto-ohjaajaan liittyvien väittämien tulokset myötäilivät opintotoimiston linjaa, sielläkin tiedottamisessa olisi parannettavaa. (KUVIO 1.)

Opettajatutorin palveluista oli opiskelijoiden mielestä tiedotettu paremmin, kuin opintotoimiston tai opinto-ohjaajan. Opettajatutorin tapasi yli kolmannes opiskelijoista vain yli puolen vuoden välein, tai ei ollenkaan. (KUVIO 1.)

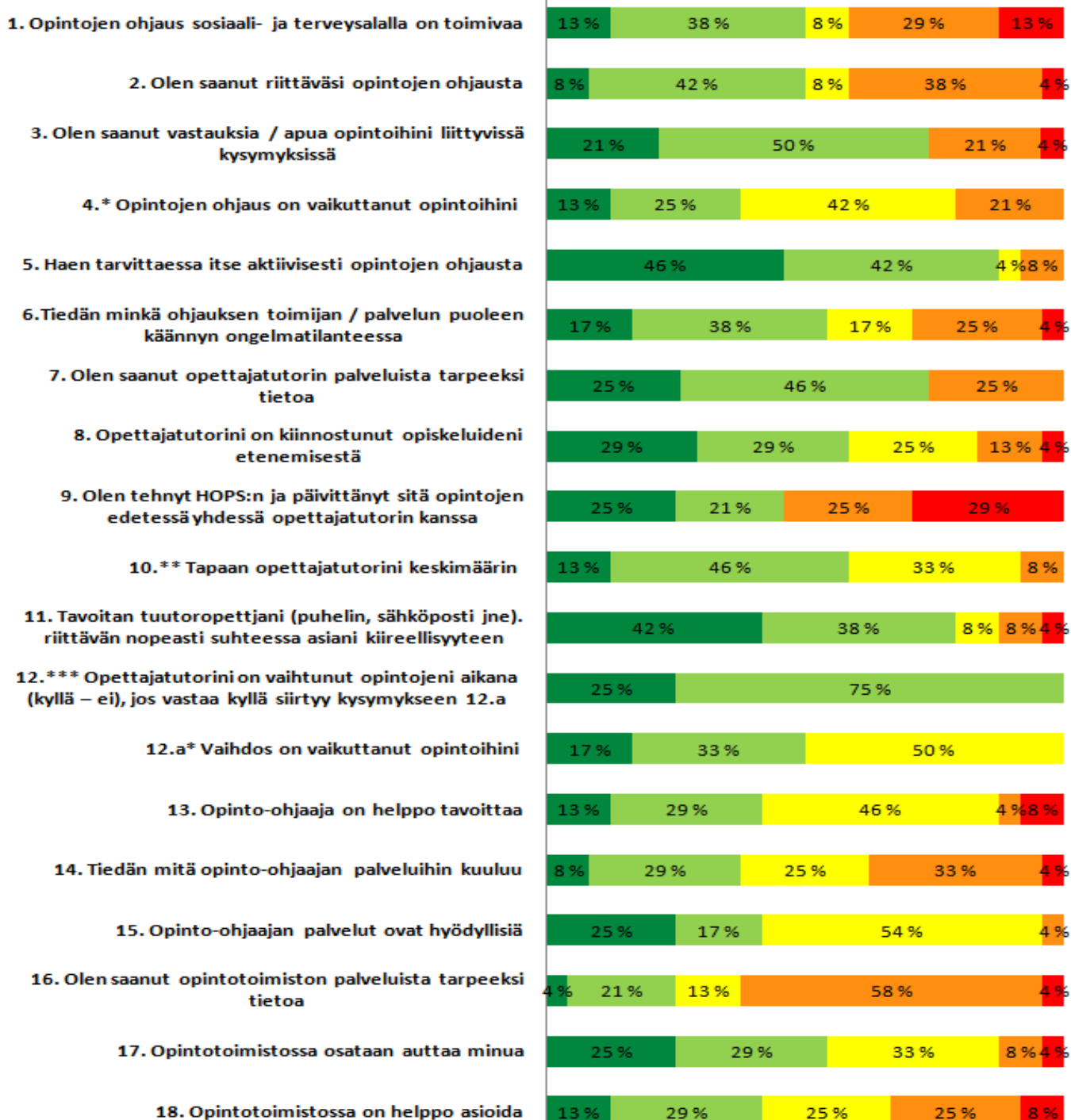
8.1 Tulokset opintojen aloitusvuoden mukaan

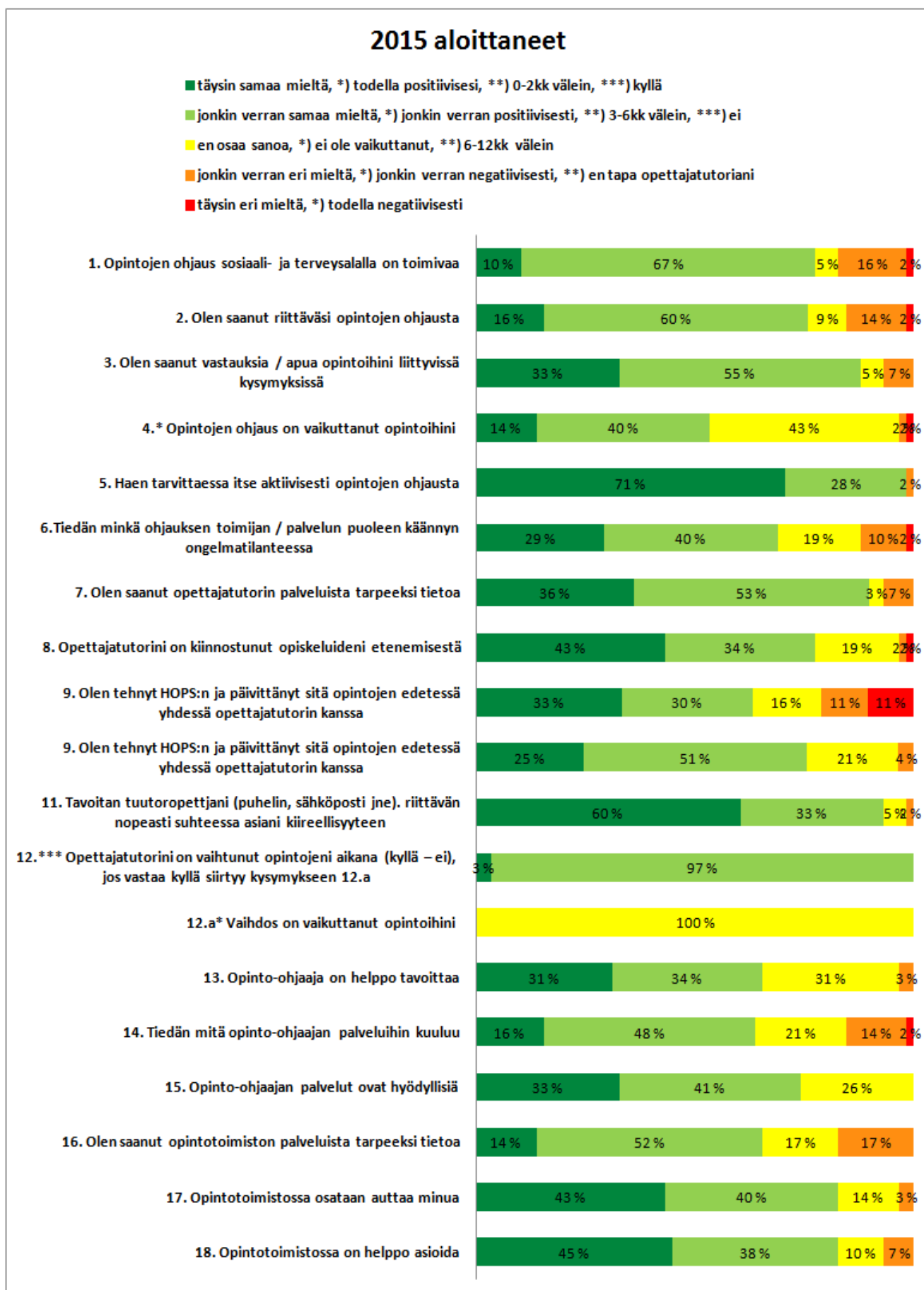
KUVIO 2. vuonna 2013 ja aiemmin opintonsa aloittaneiden tulokset

2014 aloittaneet

- täysin samaa mieltä, *) todella positiivisesti, **) 0-2kk välein, ***) kyllä
- jonkin verran samaa mieltä, *) jonkin verran positiivisesti, **) 3-6kk välein, ***) ei
- en osaa sanoa, *) ei ole vaikuttanut, **) 6-12kk välein
- jonkin verran eri mieltä, *) jonkin verran negatiivisesti, **) en tapa opettajatutoriani
- täysin eri mieltä, *) todella negatiivisesti

KUVIO 3. vuonna 2014 opintonsa aloittaneiden tulokset

KUVIO 4.vuonna 2015 opintonsa aloittaneiden tulokset

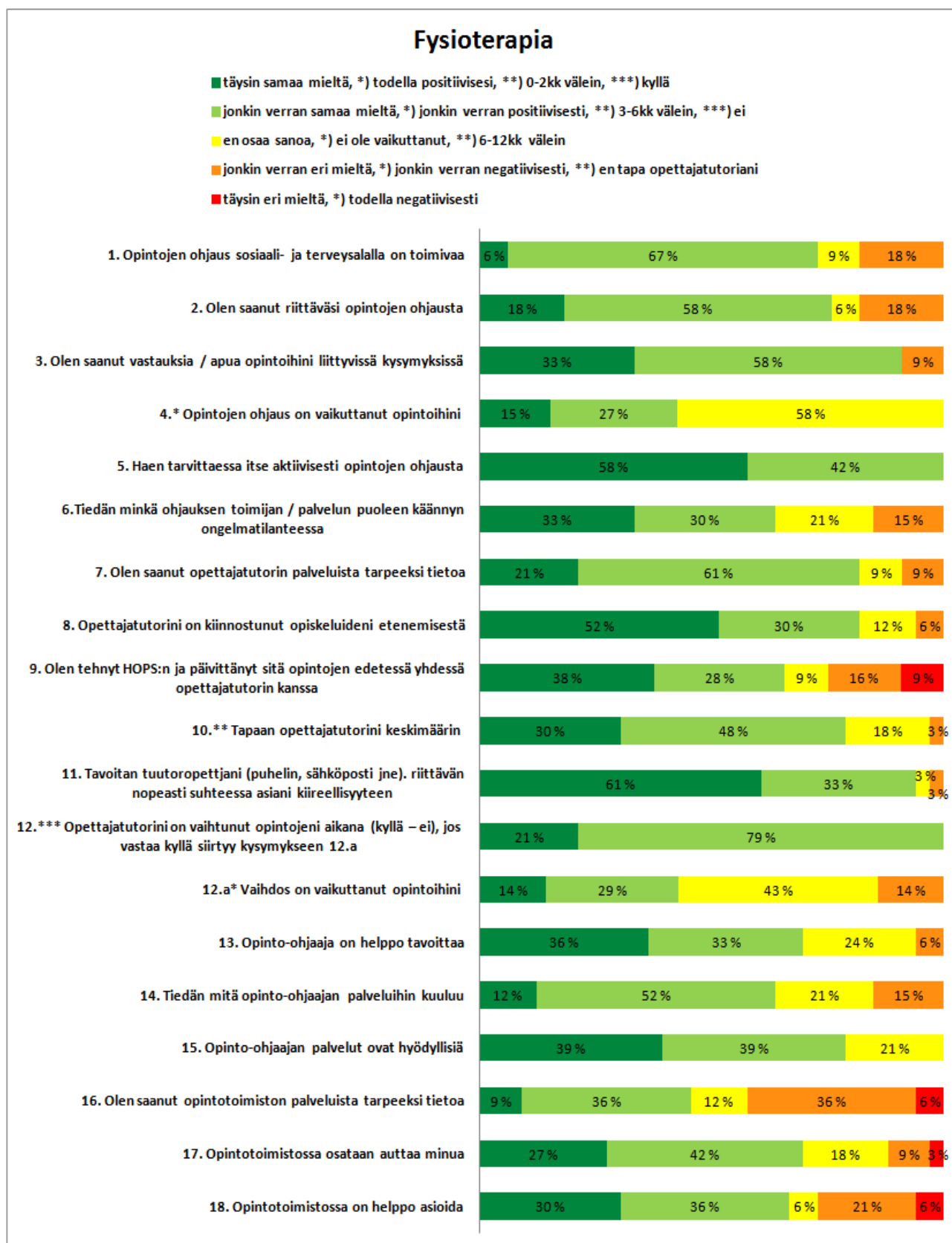
Tuloksissa näkyi, että vuonna 2015 aloittaneilla opiskelijoilla oli positiivisempi käsitys opintojen ohjauksesta, kuin aikaisemmin aloittaneilla. Aiemmin opintonsa aloittaneilla opiskelijoilla opettajatutorin vaihtuvuus on suurempi, kuin myöhempään aloittaneilla. Vuonna 2013 tai aiemmin aloittaneet, ovat muutenkin hieman tyytymättömämpiä ohjaukseen kuin 2014 aloittaneet, mutta muuten tulokset ovat melko samanlaiset. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittäminen ja sen seuraaminen oli tulosten mukaan parantunut vuosi vuodelta. (KUVIO 2, KUVIO 3 ja KUVIO 4.)

Vuonna 2015 opintonsa aloittaneet kokivat, että opettajatutorin tavoittaa hyvin suhteessa asian kiireellisyyteen. Opintotoimiston palvelut saivat eniten positiivista palautetta. Jo tässä vaiheessa opintoja, lähes viidennes opiskelijoista koki, että opintojen ohjauksessa olisi parantamisen varaa. (KUVIO 4.)

Vuonna 2014 opintonsa aloittaneista yli kolmannes koki, että opintojen ohjauksessa on parannettavaa. Yli puolet opiskelijoista ei ollut päivittänyt henkilökohtaista opintosuunnitelmaa tarpeeksi, ja tästä joukosta yli puolet ei ollut päivittänyt sitä ollenkaan. Opintotoimiston palveluiden tiedottamisessa oli vastaajien mukaan paljon parantamisen varaa. Opettajatutorin vaihtuminen koettiin negatiivisen sijaan positiivisena asiana. (KUVIO 3.)

Vuonna 2013 ja aiemmin aloittaneista opiskelijoista lähes puolet koki, että opintojen ohjauksessa on parannettavaa. Tästä joukosta lähes kolmannes ei ollut päivittänyt henkilökohtaista opintosuunnitelmaansa. Myös nämä opiskelijat kokivat, että opintotoimiston palveluiden tiedottamisessa on parannettavaa. Puolet opiskelijoista tavoitti opettajatutorin juuri sopivalla ajalla asian kiireellisyyteen nähden. Vuonna 2013 tai aiemmin aloittaneet opiskelijat eivät olleet tyytyväisiä opettajatutorin vaihtumiseen opintojen aikana (KUVIO 2.)

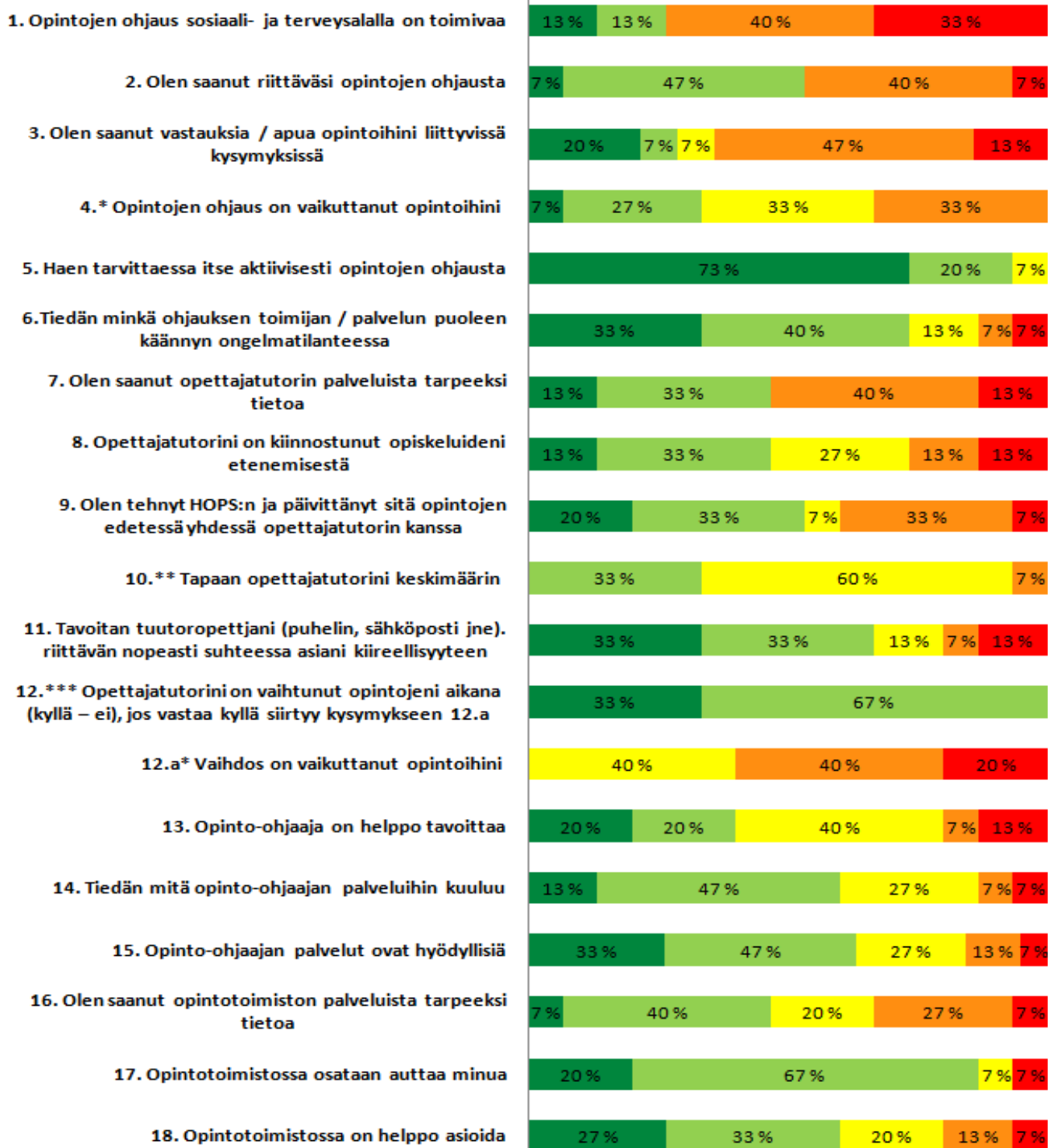
8.2 Tulokset koulutusohjelman mukaan

KUVIO 5. Fysioterapian koulutusohjelman tulokset

Hoitotyö

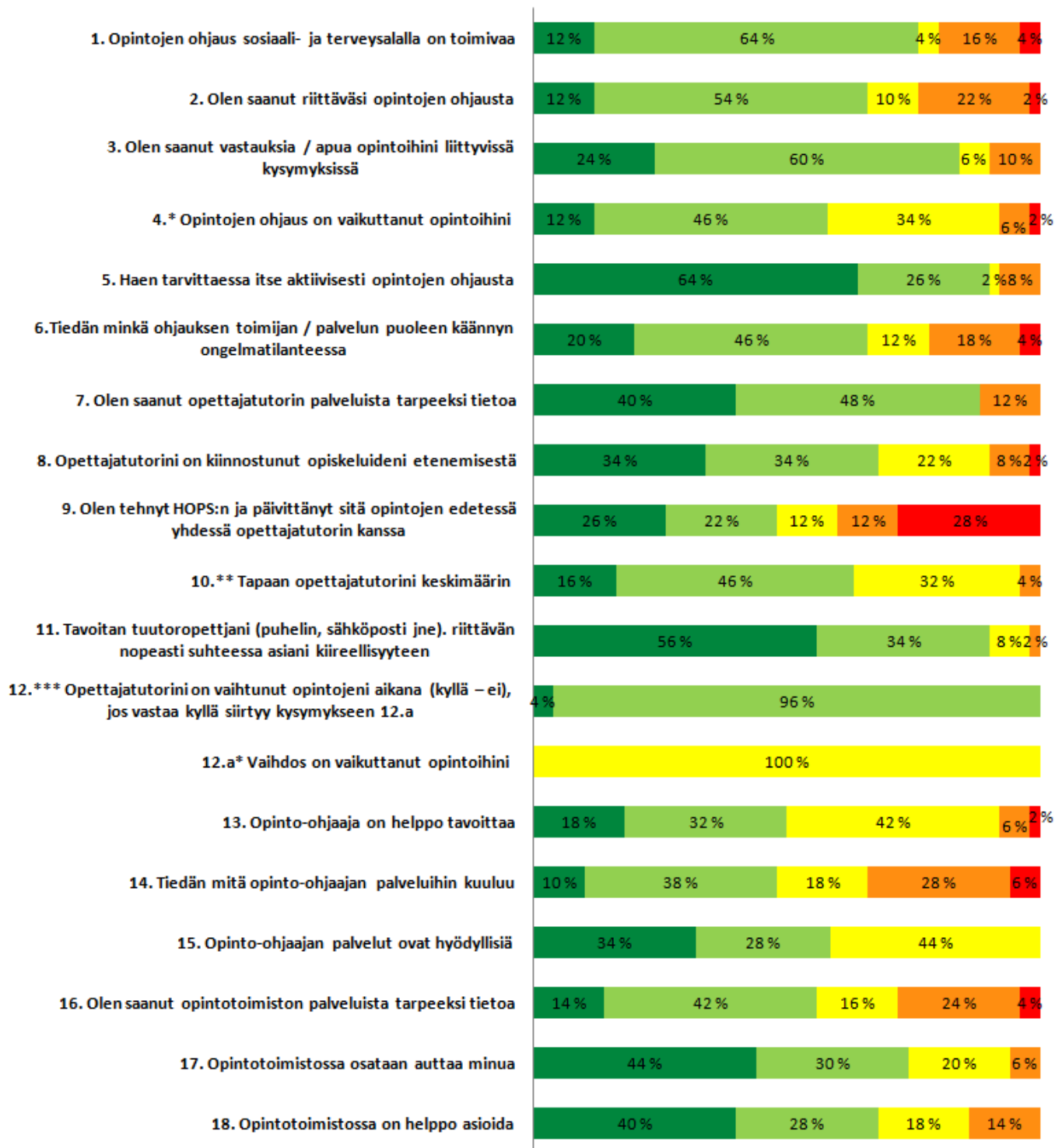
- täysin samaa mieltä, *) todella positiivisesti, **) 0-2kk välein, ***) kyllä
- jonkin verran samaa mieltä, *) jonkin verran positiivisesti, **) 3-6kk välein, ***) ei
- en osaa sanoa, *) ei ole vaikuttanut, **) 6-12kk välein
- jonkin verran eri mieltä, *) jonkin verran negatiivisesti, **) en tapa opettajatutoriani
- täysin eri mieltä, *) todella negatiivisesti

KUVIO 6. Hoitotyön koulutusohjelman tulokset

Sosionomi

- täysin samaa mieltä, *) todella positiivisesti, **) 0-2kk välein, ***) kyllä
- jonkin verran samaa mieltä, *) jonkin verran positiivisesti, **) 3-6kk välein, ***) ei
- en osaa sanoa, *) ei ole vaikuttanut, **) 6-12kk välein
- jonkin verran eri mieltä, *) jonkin verran negatiivisesti, **) en tapa opettajatutoriani
- täysin eri mieltä, *) todella negatiivisesti

KUVIO 7. Sosionomin koulutusohjelman tulokset

Tuloksista havaittiin, että sosionomi opiskelijoilla opettajatutor vaihtui selkeästi harvemmin kuin hoitotyön tai fysioterapian opiskelijoilla (KUVIO 5, KUVIO 6 ja KUVIO 7).

Sosionomi ja fysioterapeuttiopiskelijoilla erityistä kiitosta sai opettajatutorin tavoitettavuus (KUVIO 5 ja KUVIO 7). Sosionomiopiskelijoiden vastauksista moitetta sai henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittäminen ja yli kolmannes koki, että siinä olisi parantamisen varaa. Opintotoimiston ja opinto-ohjaajan palveluista sosionomiopiskelijat kaipaivat enemmän tietoa ja informointia. Neljännes sosionomi opiskelijoista koki tarvitsevansa enemmän opintojen ohjausta ja joka viides koki, että opintojen ohjauksessa on epäkohtia. (KUVIO 7.)

Hoitotyön opiskelijat olivat tyytymättömmimpiä ohjaukseen, ja erityistä tyytymättömyyttä herätti opettajatutorin vaihdos ja yleinen opintojen ohjauksen toimivuus. Hoitotyön opiskelijoista vain neljännes koki opintojen ohjauksen toimivaksi. Vain alle kolmannes koki, että opintojen ohjaus antaa vastauksia, tai auttaa opiskelijoita ongelmatilanteissa. Opintotoimiston toimintaan hoitotyön opiskelijat olivat pääosin tyytyväisiä. (KUVIO 6.)

Fysioterapian opiskelijat olivat tyytyväisimpiä yleisesti ohjauspalveluihin. Fysioterapian opiskelijat olivat tunnollisimmin päivittäneet henkilökohtaista opintosuunnitelmaa ja fysioterapian opiskelijat olivat vähiten eri mieltä kyselylomakkeen väittämien kanssa, sillä vain neljässä väittämässä (9, 16, 17 ja 18) esiintyi täysin eriäviä mielipiteitä. Opintotoimiston palvelut kaipaivat eniten parantamista. (KUVIO 5.)

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden yleiskuva opintojen ohjauksesta oli positiivinen. Tutkimuksen mukaan kaksi kolmesta opiskelijasta koki opintojen ohjauksen toimivaksi ja riittäväksi. Opiskelijoiden mielestä opettajatutorin ja opinto-ohjaajan palvelut olivat hyvin saatavilla ja opettaja tutorin tavoitettavuus oli parhaiten toimiva yksittäinen osa-alue. Opintotoimiston palvelut olivat opiskelijoiden mielestä huonoiten saatavilla ohjauspalveluista. Ohjauspalvelut koettiin yleisesti hyviksi, mutta kritiikkiä annettiin palvelujen tiedottamisesta.

Tutkimus osoitti, että opintojen aloitus vuodella ja koulutusohjelmalla oli merkitystä, kun tarkasteltiin opiskelijoiden käsityksiä opintojen ohjauksesta. Vuonna 2015 aloittaneet opiskelijat kokivat opintojen ohjauksen huomattavasti positiivisemmaksi kuin vuonna 2014 tai aiemmin opintonsa aloittaneet. Koulutusohjelmia tarkastellessa hoitotyön opiskelijat kokivat opintojen ohjauksen selvästi negatiivisemmin kuin fysioterapian- tai sosiaalialan opiskelijat. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittämisessä oli myös eroja koulutusohjelmien välillä. Fysioterapian opiskelijat päivittivät aktiivisemmin henkilökohtaista opintosuunnitelmaa sosiaali- ja hoitotyön opiskelijoihin verrattuna.

10 POHDINTA

Tulosten pohjalta katsottuna opintojen ohjaus oli parantunut vuosi vuodelta. Erityisesti opinto-ohjaajan ja opettajatutorin palveluista tiedotettiin paremmin ja niiden palvelut koettiin hyödyllisemmiksi kuin aiemmin. Tämä mahdollisesti johtui siitä, että uudet opiskelijat hakevat itse aktiivisemmin opintojen ohjausta, verrattuna aikaisemmin aloittaneisiin. Kuntun ja Pesosen (2012) tutkimuksen vastauksista nousi esille, että iso osa opiskelijoista piti ohjausta kohtuullisena ja vaihtelevana, kun taas Kaliman (2011) tutkimuksessa ja Mustosen (2010) tekemässä tutkimuksessa opiskelijat kokivat ohjauksen yleisesti hyväksi. Rantasen (2015) tekemässä tutkielmassa opiskelijat kokivat, että hyvällä ohjauksella nopeutettaisiin opinnoista valmistumista. Opinnäytetyöhön liittyvä tutkimus osoitti, että sosionomi- ja fysioterapeuttiopiskelijat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä opintojen ohjaukseen. Hoitotyön opiskelijoista vain neljännes koki opintojen ohjauksen toimivaksi. Nämä koulutusohjelmien väliset erot voivat selittyä eri opinto-ohjaajien ja opettajatutorien kautta. Jokaisella koulutusohjelmalla on eri opinto-ohjaa ja koulutusohjelmien ryhmillä on eri opettajatutorit. Opettajatutorilla on monta opiskelijaa saman aikaisesti ohjattavana ja tietty resursoitu aika jokaisen opiskelijan kanssa.

Henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan oltiin tulosten mukaan panostettu vuosi vuodelta enemmän, ja se näkyi vahvasti vuonna 2015 opintonsa aloittaneilla. Fysioterapian opiskelijat olivat aktiivisimmin päivittäneet henkilökohtaista opintosuunnitelmaansa, mutta silti moni sosiaali- ja terveysalan opiskelijoista ei ollut päivittänyt sitä kertaakaan. Rantasen (2015, 66) tekemässä kasvatustieteiden pro gradu –tutkielmassa opiskelijoiden mielestä henkilökohtainen opintosuunnitelman ohjaamiseen tulisi panostaa enemmän, sillä osa opiskelijoista koki henkilökohtaisen opintosuunnitelman nopeuttaneen heidän opintojaan. Myös Kaliman (2011) tutkimuksessa henkilökohtainen opintosuunnitelman ohjaus nousi kehitettäväksi asiaksi, sillä sitä piti riittämättömänä yli puolet opiskelijoista. Tampereen ammattikorkeakoulun tutkimuksessa kaksi kolmasosaa koki tarvitsevansa apua opintojen suunnitteluun (Mustonen 2010, 117). Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalla tulisi panostaa enemmän

henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekemiseen ja päivittämiseen. On huolestuttavaa, ettei osa opiskelijoista ole päivittänyt opiskeluiden aloittamisen jälkeen opintosuunnitelmaansa. Johtuuko tämä puutos opettajatutoreista vai opiskelijoista? Ongelman ydin voi olla monisyinen. Tarkkaa tapaa tai menetelmää henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittämiselle ei ole asetettu, joten jokaisen ryhmän opettajatutor määrittää toteutuksen ryhmäkohtaisesti. On kuitenkin määritelty, että jokaisen opiskelijan tulisi päivittää henkilökohtaista opintosuunnitelmaansa opintojen edetessä. Osa opettajista saattaa olettaa opiskelijoiden päivittävän henkilökohtaista opintosuunnitelmaansa itsenäisesti. Toiset opettajat taas voivat muistutella henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittämisestä lukukausittain. Opiskelijan tulisi valita itselleen sopivin tapa opettajatutorinsa kanssa, jotta henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittäminen olisi jatkuva prosessi. Osalle opiskelijoista itseohjautuminen voi tuottaa hankaluuksia ja tämän takia henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittäminen jää vajavaiseksi tai kokonaan pois. Tilanne saattaa olla myös se, että opiskelijalla ei ole tarpeeksi tietoa henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivityksen suhteen. Jos opiskelija ei osaa tällaisessa tapauksessa hakea ohjausta, saattaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittäminen jäädä kokonaan toteuttamatta. Tutkimusta peilaten Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalla tulisi jatkossa kiinnittää enemmän huomiota henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittämiseen. Sen avulla opiskelija pysyy jatkuvasti ajan tasalla opintojensa etenemisestä.

Federation of Universities of Applied Sciences (FUAS 2015.)
opiskelijahyvinvointikyselyn mukaan opiskelijat kokevat, että korkeakoulun tiedotuksen puute heikentää opiskelijahyvinvointia. Tutkimuksen mukaan tiedotus on yksi parannettavista asioista sosiaali- ja terveysalalla. Myös Rantasen (2015) tutkimuksesta nousee esille, että tiedottamiseen tulisi panostaa enemmän. Ohjauspalveluissa tapahtuvista muutoksista tulisi tiedottaa opiskelijoita. Hyvän tiedotuksen myötä opiskelijoiden olisi helpompi valita, minkä ohjauspalvelun puoleen kääntyä missäkin tilanteessa. Työn tekijöiden mielestä tiedottamista vaikeuttaa tällä hetkellä

Lahden ammattikorkeakoulussa vallitseva jatkuva muutoksen ilmapiiri. Lahden ammattikorkeakoulun eri kampukset muuttavat yhteisiin tiloihin vuoteen 2018 mennessä. Muutos vaatii valtavasti työtä ja uudelleen järjestelemistä. Tällaisessa ilmapiirissä jopa henkilökunnalle saattaa olla osa uusista ohjeista epäselviä. Lisäksi valtava määrä erilaisia tiedotusvälineitä ja verkkoympäristöjä asettaa omat haasteensa tiedottamiseen. Tiedotusjärjestelmien yhdistäminen ja selkiyttäminen loisivat vakaan pohjan tiedonkululle opiskelijan ja oppilaitoksen välille. Oppilaitoksissa on helppoa tehdä muutoksia silloin, kun opetuksessa on taukoa. Tapahtuvat muutokset eivät välttämättä tavoita kaikkia opiskelijoita, mikä lisää epätietoisuutta. Hyvällä tiedottamisella saadaan aikaan hyvä ilmapiiri koulussa. Tiedottamisella helpotetaan kaikkien koulussa työskentelevien arkea.

Opintojen ohjaus oli kehittynyt vuosien varrella Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden osastolla, mutta koulutusohjelmakohtaisia eroja oli havaittavissa. Opinnäytetyön tutkimuksesta havaitaan, että ohjauspalvelut ovat opiskelijoiden mielestä kehittyneet parempaan suuntaan muutamassa vuodessa. Tämänkaltainen kehitys on toivottua ja toivottavasti muutos jatkuu samaan suuntaan. Tutkimuksesta havaittiin koulutuskohtaisia eroja hoitotyön-, sosiaalialan- ja fysioterapian opiskelijoiden välillä. Ohjauspalveluiden tarkoitus olisi olla samanlaisia jokaiselle opiskelijalle opiskeltavasta alasta riippumatta. Opintokokonaisuuksiltaan alat ovat hyvin erilaisia, mutta sen ei pitäisi vaikuttaa ohjauspalveluiden saatavuuteen, esimerkiksi hoitotyön opiskelijat kokivat opintojen ohjauksen toimivuuden paljon heikommaksi kuin sosionomi- ja fysioterapeuttiopiskelijat. Hoitotyön opiskelijat kuitenkin hakevat itsenäisesti ohjausta yhtä aktiivisesti kuin fysioterapian- ja sosiaalialan opiskelijat. Suhtautuvatko hoitotyön opiskelijat kriittisemmin opintojen ohjauksen toimivuuteen vai saavatko he vain huonompaa ohjausta kuin muiden sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat. Tutkimuksen pohjalta on vaikea sanoa, mistä nämä koulutusohjelmien väliset erot johtuvat. Olisi tehtävä uusi tutkimus ja keskityttävä erojen selvittämiseen, jotta saataisiin varma vastaus kysymykseen.

10.1 Työn vaikuttavuus ja jatkotutkimusehdotukset

Työ oli ensimmäinen opintojen ohjaukseen liittyväkyselytutkimus Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystalalla. Työ antoi arvokasta tietoa Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystalalle sen kehittäessä opinto-ohjausmenetelmiään. Tällä hetkellä Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystala on vielä irrallinen kampus, mutta jo vuonna 2018 kaikki Lahden ammattikorkeakoulun koulutusalat ovat samoissa tiloissa. Muutosta on jo huomattavissa, sillä opinnäytetyöprosessin aikana Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystalan opinto-ohjauspalveluita on muutettu. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei uusia tutkimuksia voisi peilata tämän tutkimuksen tuloksiin, sillä opiskelijat ja heidän ohjaustarpeensa pysyvät samana.

Jatkotutkimusaiheita opinnäytetyölle löytyi lukemattomia. Eri alojen opiskelijoiden kokemuksia voi vertailla keskenään. Lisäksi eri ammattikorkeakoulujen välisiä eroja esimerkiksi sosiaali- ja terveystalalla voidaan vertailla. Pystyttäisiin vertailemaan monimuoto-opiskelijoiden ohjaustarvetta, verrattuna päivätoteutuksessa opiskeleviin opiskelijoihin. Opinnäytetyöstä olisi myös mahdollista tutkia ainoastaan yhtä ohjauksen osa-aluetta, kuten henkilökohtaista opintosuunnitelmaa, opettajatutorin toimintaa tai opintojen ohjaajan tarvetta riippuen koulutuksesta. Tutkimusten lisääntyessä, olisi myös mielenkiintoista tutkia opintojen ohjauksen vaikutuksia työelämään. Miten esimerkiksi eri aikaan valmistuneet fysioterapeutit tai sairaanhoitajat osaavat hakea työelämäohjausta. Työelämäohjauksella tarkoitetaan työpaikalla tapahtuvaa ohjausta, jossa työyhteisöä kehitetään yksilöiden kautta (Vanhalakka-Ruoho 2005, 41). Työelämäohjauksessa siis otetaan kantaa ja kannustetaan työntekijöitä kehittymään ja erikoistumaan. Siellä autetaan tunnistamaan vahvuuksia ja kehittämään heikkouksia.

Työtä voivat hyödyntää kaikki ammattikorkeakoulut Suomessa. Työn voi hyödyntää kokonaan, sillä kysymykset ja kyselyt ovat helposti toistettavissa. Tämän lisäksi myös osia tutkimuksesta voi hyödyntää, ja tutkimus antaa valmista vertailudataa uusille tutkimuksille.

10.2 Työn eettisyys

Opinnäytetyössä on tärkeää muistaa eettisyys ja luotettavuus koko tekoprosessin ajan. Tutkimuksen luotettavuus on sitä parempi, mitä todennäköisemmin samalla tavalla kerätty ja analysoitu tieto antaisi samat tulokset. Otantakoko ja – menetelmä vaikuttavat tulosten luotettavuuteen. (Vilpas 2015, 11.) Opinnäytetyössä yritettiin saada otantakoko tarpeeksi suureksi, jotta tulokset olisivat yleistettävissä ja niistä saataisiin mahdollisimman suuri hyöty toimeksiantajalle.

Tutkimuksen eettisyyttä ohjaavat asiakirjat ja erilaiset säädökset. Työssä eettisyys otettiin huomioon käyttäen kyselylomaketta, josta ei selvinnyt kenenkään haastateltavan nimeä tai sukupuolta, eikä mitään muita henkilökohtaisia tietoja. Vastaaminen kyselyyn oli vapaaehtoista eikä ketään pakotettu vastaamaan vasten omaa tahtoaan ja osallistumisen pystyi keskeyttämään koska vain. Tutkimusluvan saannin myötä todistettiin, ettei hankittu materiaali päässyt ulkopuolisten tietoon missään opinnäytetyön vaiheessa ja että materiaali tuhottiin työn valmistumisen jälkeen.

Opinnäytetyössä käytettiin lähteinä mahdollisimman ajankohtaista tietoa. Haimme tietoa, joka ei olisi yli kymmentä vuotta vanhaa. Tämä aiheutti hankaluuksia, sillä jokaisesta ohjauksen osa-alueesta ei tahtonut löytyä tietoa asetetuilla kriteereillä. Olikin tärkeää tarkastella lähteitä kriittisesti ja miettiä voiko yli kymmenen vuotta vanhaa tietoa käyttää tutkimuksessa. Tietoa etsittiin MastoFinna, Melinda ja Google Scholar tietokannoista. Opinnäytetyössä käytettiin sekä kirjallisia että elektronisia lähteitä.

10.3 Prosessin eteneminen ja oma oppiminen

Työn toteutus ja sen vaiheet eivät edenneet suunnitelman mukaisesti. Suunnitteluseminaari pidettiin syyskuussa tavoitteen mukaisesti, mutta aiottu julkaisuseminaari siirtyi 2015 joulukuulta pikkuhiljaa aina 2016 marraskuulle asti. Aikataulutus oli tiukka, sillä kumpikaan työn tekijä ei

pystynyt sitoutumaan kokopäiväiseen tekemiseen. Prosessin loppuvaiheessa työn laadusta ei haluttu tinkiä.

Aikataulun väljentäminen oli työn kannalta tärkeää. Kovalla ja suunnitelmallisella työskentelyllä työ olisi saatu valmiiksi joulukuussa 2015, mutta tekijöiden prioriteetit eivät kohdanneet aikataulun kanssa.

Prosessia ja työn tekijöiden oppimista tarkasteltuna väljempi aikataulu ja pitkäkestoisempi prosessi oli parempi ratkaisu. Prosessille annettu aika syvensi tekijöiden ymmärrystä aiheeseen ja koko prosessi oli hallitumpi. Tekijät saivat myös enemmän aikaa jäsentää opinnäytetyöprosessia oppimiskokemuksena.

LÄHTEET

Aarnio, H. 2010. Oppimisen ohjaaminen. Teoksessa Helakorpi, S., Aarnio, H. & Majuri, M. Ammattipedagogiikkaa uuteen oppimiskulttuuriin. Hämeen ammattikorkeakoulu.]

Ammattikorkeakoululaki 932/2014. [Viitattu 12.9.2016] Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140932>

Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä. 2011. Elinikäisen ohjauksen kehittämisen strategiset tavoitteet. Opetus- ja kulttuuriministeriö. [Viitattu 9.9.2015] Saatavissa:

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2011/liitteet/tr15.pdf?lang=fi>

FUAS. Federation of Universities of Applied Sciences. 2015. FUAS-liittouman jäsenkorkeakoulujen opiskelijahyvintikysely 2015, koonti. [viitattu 13.9.2015] saatavissa:

http://www.fuas.fi/fuas/Raportit/Documents/FUAS-opiskeluhyvinvointi_koonti%202015.pdf

Haavisto, H. Kallio, J. Laakso, S. Mytkäniemi, M. Tapanimäki, V. 2013. Nuorten ammattillisen kasvun tarkastelua. Tampere. Tampereen ammattikorkeakoulu. Kehittämishanke. [Viitattu 9.9.2015] Saatavissa: <http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/65226/NUORTEN%20AMMATTILLISEN%20KASVUN%20TARKASTELUA.pdf?sequence=1>

Helakorpi, S. 2010. Ammattikasvatuksen perustaa. Teoksessa Helakorpi, S., Aarnio, H. & Majuri, M. Ammattipedagogiikkaa uuteen oppimiskulttuuriin. Hämeen ammattikorkeakoulu.

Hirsjärvi, S. Remes, P ja Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13. osin uudistettu painos. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Härkönen, P. 2003. Opettajatutorin käsikirja. Turku. Turun ammattikorkeakoulu.

Hätönen, H. 2006. Eläköön opetussuunnitelma II. Opetushallitus. Saarijärvi.

Janhonen, S. & Vanhanen-Nuutinen, L. 2005. Kohti asiantuntijuutta. Oppiminen ja ammatillinen kasvu sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: WSOY.

Kalima, R. 2011. Opintojen pitkittyminen ja keskeyttäminen ammattikorkeakoulussa. Suomalaiset oikeusjulkaisut SOJ Oy. Saarijärvi.

Kempe- Hakkarainen T, Ivanoff- Lahtela P ja Mukka M. 2013. Opintojen ohjaus. LAMK sosiaali- ja terveysala.

Kujala, J. 2011. Opiskelukyvyn ja yhteisöllisyyden edistäminen korkeakouluissa. Teoksessa Kunttu, K., Komulainen, A., Makkonen, K., Pynnönen, P. Opiskeluterveys. Porvoo: Bookwell Oy.

Kunttu, K. & Pesonen, T. 2012. Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus. Helsinki. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö. [viitattu 13.9.2015] Saatavissa: www.yths.fi/filebank/1864-KOTT_2012_verkkoon.pdf

Lerikkanen J. 2013. Ohjaus 2013 - Ohjausjärjestelmä Jyväskylän ammattikorkeakoulussa. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Lahden ammattikorkeakoulu. 2015. AMK tutkintoon opiskelu LAMKissa. [Viitattu 13.9.2015] Saatavissa: <http://www.lamk.fi/hakijalle/amk-tutkinnot/amk-opiskelu/Sivut/default.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2012. Pedagoginen strategia. [Viitattu 7.9.2015] Saatavissa: http://www.lamk.fi/lamk-oy/strategiat/Documents/lamk_pedagoginen_strategia.pdf

Liimatainen, J., Kanstrén, K., Kasito, J., Karhu, K., Martikkala, S., Andersen, M., Aikkola, R., Anttila, K., Keskinarkaus, P & Saari, P. 2011. Opintopolulle yksilöllisyyttä, opiskelijälähtöisyyttä ja empatiaa.

Korkeakouluopiskelijoiden näkemyksiä opiskelusta, opintojen viivästymisestä, työelämästä ja ohjauksesta. Oulu: Kalevaprint.

Mustonen Anne (toim.) 2010. Opintojen ohjausta ja aloitusta koskeva kysely TAMKin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille syksyllä 2009. Sarja B raportteja 23. Tampereen ammattikorkeakoulu.

Nevgi, A & Lindblom-Ylänne, S. 2009. Teoksessa Lindblom-Ylänne, S & Nevgi, A. Yliopisto-opettajan käsikirja. Opetuksen linjakkuus-suunnittelusta arviointiin. Helsinki: WSOYpro Oy.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2015. Ammattikorkeakoulutus. [Viitattu 21.10.2015] Saatavissa:

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi>

Pirttiniemi, J. 2011. Oppilaan- ja opinto-ohjaus osana suomalaista koulutusta. Teoksessa Kasurinen, H., Merimaa, E., Pirttiniemi, J. Opinto-ohjauksen käsikirja. Helsinki: Opetushallitus. 26.

Poikela, S. 2003. Ongelmaperustainen pedagogiikka ja tutorin osaaminen. Akateeminen väitöskirja. Tampereen yliopisto.

Rantanen, S. 2015. Korkeakouluopintojen edistäminen opiskelijoiden näkökulmasta. Kasvatustieteen pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos.

Ruohotie, P. 2006. Metakognitiiviset taidot ja ammatillinen kasvu asiantuntija-koulutuksessa. Teoksessa Toim. A. Etelä-pelto & J. Onnismaa. Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu. Vantaa: Hansaprint Oy.

Santala, J. 2008 Sosiaalisen asiantuntijuus sosionomien (AMK) ammatti-identiteetin perustana. Teoksessa Viinamäki, L. toim. 14 puheenvuoroa sosionomien (AMK) asemasta Suomen hyvinvointiasiantuntijajärjestelmässä. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun julkaisu sarja A: raportteja ja tutkimuksia 2/2008.

Toikka, I. & Mustonen, H. 2011. Opinto- ohjaus ammatillisessa koulutuksessa. Teoksessa Kasurinen, H., Merimaa, E., Pirttiniemi, J. Opinto-ohjauksen käsikirja. Helsinki: Opetushallitus.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 52/2003. [Viitattu 13.9.2015] Saatavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030352#L1>

Vanhalakka- Ruoho, M. 2005. Työelämäohjaus toisin toimimisen mahdollistajana. Teoksessa Vanhalakka-Ruoho, M. Työelämäohjauksen mahdollisuuksia ja toimivia käytäntöjä. Joensuu: Joensuun yliopistopaino

Vilpas P. 2015. Kvantitatiivinen tutkimus. Metropolian ammattikorkeakoulu. [Viitattu 13.9.2015] Saatavissa:

<http://users.metropolia.fi/~pervil/kvantsu/Moniste.pdf>

Vipunen. 2016. Ammattikorkeakoulujen aloittaneet. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Opetushallitus. [viitattu 4.5.2016] Saatavissa:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammattikorkeakoulujen%20aloittaneet%20vuodesta%202011%20-%20koulutusala.xlsb

Vilkka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

LIITTEET

LAMK

TUTKIMUSLUPA-ANOMUS
OPINNÄYTETYÖ

1. Opinnäytetyöntekijä/-t	Nimi	Béla Guzdag Laura Savolainen	
	Koulutusala Koulutusohjelma	Fysioterapia Sosiaali-terveysala	Hoitotyö
	Sähköposti	bela.g@netmail.com	laura.savolainen@lamk.fi
	Puhelin	015 1212260	010 5302284
2. Opinnäytetyön tavoite ja tarkoitus (mihin tarkoitukseen ja mitä tietoa kerätään)	Tavoite: Kerätä tieto LAMK:n Soten opintojen ohjauksen palveluiden toimivuudesta opiskelijoiden näkökulmasta Tarkoitus: Antaa työntekijöiden näiden palveluiden keh. näkökulmaa		
3. Menetelmä esim. Webropol-kysely	Paperinen kyselylomake		
4. Aikataulu ja toteutus (esim. valmis arvioitu pvm)	12.11.2015		
5. Laajuus (esim. montako kysymystä ja minkätyyppisiä)	15-20 strukturoitua (1. kerta asteikko) 2-3 avointa		
6. Kohderyhmä (esim. opiskelijaryhmä, kuinka monta opiskelijaa)	n. 200 opiskelijaa fysioterapian, hoitotyön ja sosiaali-terveys ohjelmista		
7. Eettiset lähtökohdat (aineiston suojaus ja säilytystapa)	Aineisto säilytetään lukitusosastossa osastossa osastolla Kyselylomakkeet numeroidaan, jotta voidaan seurata, että yksittäisiä Aineisto tuhoetaan Hoitajankatu 3 jätteenkäsittelyssä		
8. Opinnäytetyön ohjaaja	Minna Mukka		

Noudatan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisemia hyvän tieteellisen käytännön menettelytapoja (http://www.tenk.fi/hyva_tieteellinen_kaytanto/Hyva_Tieteellinen_FIN.pdf).

Hakijan allekirjoitus

17.9.2015
Paikka LAHTI

17.9.2015
Päiväys

Béla Guzdag Laura Savolainen
Allekirjoitus ja nimen selvennys

Tutkimusluvan myöntäjä

Lahti
Paikka

17.9.2015
Päiväys

Leena Leena Leena
Allekirjoitus ja nimen selvennys

9. Tiedottaminen päätöksestä (luvan myöntäjä täyttää)	☒ tutkimuslupa myönnetään
	☐ tutkimuslupaa ei myönnetä
	Perustelut: _____ _____ _____ _____

LIITE 2, Kyselylomake opiskelijoille (paperinen)

Lomake:

Opinnäytetyön kyselylomake

Laura Savolainen SH13F

Béla Gazdag FYS12F

KOULUTUSALA:

RYHMÄ:

1. Opintojen ohjaus sosiaali- ja terveystieteillä on toimivaa

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

2. Olen saanut riittävästi opintojen ohjausta

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

3. Olen saanut vastauksia / apua opintoihini liittyvissä kysymyksissä

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

4. Opintojen ohjaus on vaikuttanut opintoihini

- todella positiivisesti   jonkin verran positiivisesti   ei ole vaikuttanut   jonkin verran negatiivisesti   todella negatiivisesti

5. Haen tarvittaessa itse aktiivisesti opintojen ohjausta

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

6. Tiedän minkä ohjauksen toimijan / palvelun puoleen käänny ongelmatilanteessa

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

7. Olen saanut opettajatutorin palveluista tarpeeksi tietoa

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

8. Opettajatutorini on kiinnostunut opiskeluideni etenemisestä

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

9. Olen tehnyt HOPS:n ja päivittänyt sitä opintojen edetessä yhdessä opettajatutorin kanssa

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

10. Tapaan opettajatutorini keskimäärin

- 0-2kk välein   3-6kk välein   6-12kk välein   en tapaa opettajatutoriani

11. Tavoitan tuutoropettijani (puhelin, sähköposti jne). riittävän nopeasti suhteessa asiani kiireellisyyteen

- täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

Lomake:

Opinnäytetyön kyselylomake

Laura Savolainen SH13K
Béla Gazdag FYS12S

12. Opettajatutorini on vaihtunut opintojeni aikana (kyllä – ei), jos vastaa kyllä siirtyy kysymykseen 12.a

Kyllä

Ei

12.a Vaihdos on vaikuttanut opintoihini

todella positiivisesti   jonkin verran positiivisesti   ei ole vaikuttanut   jonkin verran negatiivisesti   todella negatiivisesti

13. Opinto-ohjaaja on helppo tavoittaa

täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

14. Tiedän mitä opinto-ohjaajan palveluihin kuuluu

täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

15. Opinto-ohjaajan palvelut ovat hyödyllisiä

täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

16. Olen saanut opintotoimiston palveluista tarpeeksi tietoa

täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

17. Opintotoimistossa osataan auttaa minua

täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

18. Opintotoimistossa on helppo asioida

täysin samaa mieltä   jonkin verran samaa mieltä   En osaa sanoa   jonkin verran eri mieltä   täysin eri mieltä

19. Vapaa sana / risut ja ruusut.